

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Дніпропетровська обласна державна адміністрація
Дніпропетровська обласна рада
Дніпропетровська торгово-промислова палата
Технологічний центр БЕТА (Іспанія)
Університет Жирони (Іспанія)
Університет Кордобі (Іспанія)
Університет сільського господарства в Кракові (Польща)
Чеський університет природничих наук (Чехія)
Університет Мугла Сіткі Кочман (Туреччина)

«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ АГРАРНОЇ НАУКИ»

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної науково-практичної конференції
до 100-річчя Дніпровського державного аграрно-
економічного університету
(1922–2022 рр.)**

*м. Дніпро, Україна
18 травня 2022 року*

ЧАСТИНА 2

Дніпро
2022

Ministry of Education and Science of Ukraine
Dnipro State Agrarian and Economic University
Dnipropetrovsk Region State Administration
Dnipropetrovsk Regional Council
Dnipropetrovsk Chamber of Commerce
Beta Tech Center (Spain)
University of Girona (Spain)
University of Cordoba (Spain)
University of Agriculture in Krakow (Republic of Poland)
Czech University of Life Sciences Prague (Czech Republic)
Mugla Sitki Kocman University (Republic of Turkey)

**«THEORETICAL AND APPLIED ISSUES OF
AGRICULTURAL SCIENCE»**

**BOOK OF PROCEEDING
of International Scientific and Advanced Conference
dedicated to 100 anniversary
Dnipro State Agrarian and Economic University
(1922–2022)**

*Dnipro, Ukraine,
18 May 2022*

PART 2

Dnipro
2022

Редакційна колегія:

Кобець Анатолій Степанович – ректор Дніпровського державного аграрно-економічного університету, д-р н. з держ. упр., проф. (голова редколегії); *Васільєва Леся Миколаївна* – д-р н. з держ. упр., проф., проф. каф. обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою Дніпровського державного аграрно-економічного університету (далі – ДДАЕУ); *Галузіна Людмила Ігорівна* – канд. с.-г. н., доц., доц. каф. фізіології та біохімії сільськогосподарських тварин ДДАЕУ; *Горчанок Анна Володимирівна* – канд. с.-г. н., доц., доц. каф. водних біоресурсів та аквакультури ДДАЕУ; *Грицан Юрій Іванович* – проректор з наукової та інноваційної діяльності ДДАЕУ, д-р біол. н., проф.; *Гришко Ганна Миколаївна* – канд. тех. н., н., доц., доц. каф. цивільної інженерії, технологій будівництва і захисту довкілля ДДАЕУ; *Іжболдін Олександр Олександрович* – ст. викл. каф. рослинництва ДДАЕУ; *Онопрієнко Олег Дмитрович* – д-р філософії, доц. каф. теоретичної механіки, опору матеріалів та матеріалознавства ДДАЕУ; *Ситник Світлана Анатоліївна* – начальник відділу науки та інновацій ДДАЕУ, д-р с.-г. н., доц.; *Сітковська Алла Олександрівна* – канд. екон. н., доц., доц. каф. економіки ДДАЕУ; *Чернікова Наталія Семенівна* – канд. іст. н., доц., доц. каф. філософії, соціології та історії ДДАЕУ; *Щенова Діана Романівна* – канд. пед. н., доц., зав. каф. філософії, соціології та історії ДДАЕУ; *Sergio Ponsá Salas* – PhD in Environmental Science and Technology, Director of Beta Technological Center and Coordinator of BETA Research Group, Spain; *Maria Gispert* – D. Sc. (Agriculture), Department of Chemical Engineering, Agriculture and Food Technology, Polytechnic School of the University of Girona, Spain; *Hynek Roubik* – PhD, assoc. prof., Group leader of Biogas Research Team, Czech University of Life Sciences Prague, Czech Republic; *Cengiz Koç* – PhD in Architecture, prof., Department of City and Regional Planning, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey; *Maciej Chowaniak* – PhD, Department of AgroTechnology and AgroEcology, University of Agriculture in Krakow, Poland; *Concha Castiñeira* – Madrid, International Relations Office, University of Cordoba, Spain.

Теоретичні та практичні питання аграрної науки : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Дніпро, 18 травня 2022 р. : у 2 ч. / за заг. ред. А. С. Кобця. Дніпро, 2022. Ч. 2. 344 с.

Збірник матеріалів конференції акумулює результати обговорення наукової інституціоналізації системної науки – агрології та здобутків аграрної науки та освіти і супутніх галузей знань, викладених у формі тез доповідей та статей учасників заходу, проведеного з нагоди 100-річного ювілею ДДАЕУ.

Збірник складається з двох частин. У другій частині розміщено матеріали роботи секцій: гуманітаристика аграрної сфери; аграрна економіка та управління; інновації агровиробництва; менеджмент та логістика агрооб'єднань; водні біоресурси та аквакультура; рекреаційне природокористування; біотехнології.

Рекомендовано для викладачів закладів освіти, наукових співробітників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників та всіх небайдужих до питань розвитку аграрної науки та аграрного сектору в цілому.

Роботи друкуються в авторській редакції, мовою оригіналу. Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій. При передруку матеріалів посилання обов'язкове.

Editorial committee:

Anatolii Kobets, Rector of the Dnipro State Agrarian and Economic University, Doctor of Science in Public Administration, professor (*Chairman*); *Lesia Vasilieva*, Doctor of Science in Public Administration, professor, Department of Accounting, Taxation, and Financial&Economic Security Management, Dnipro State Agrarian and Economic University (further – DSAEU); *Liudmyla Galuzina*, PhD in Agriculture, associate professor, Department of Physiology and Biochemistry of Farm animals, DSAEU; *Anna Gorchanok*, PhD in Agriculture, associate professor, Department of Biorecources and Aquaculture, DSAEU; *Yurii Grytsan*, Vice-Rector on Research and Innovation, DSAEU, Doctor of Science in Biology, professor; *Hanna Hryshko*, PhD in Technical Sciences, associate professor, Department of Civil Engineering, Technologies of Construction and Environmental Protection, DSAEU; *Oleksandr Iziboldin*, senior teacher, Department of Plant-Growing, Dnipro State Agrarian and Economic University; *Oleg Onopriienko*, PhD, associate professor, Department of Theoretical Mechanics, Resistance of Materials and Materials Science, DSAEU; *Svitlana Sytnyk*, Head of Research and Innovation Office, DSAEU, Doctor of Science in Agriculture, associate professor; *Alla Sitkovska*, PhD in Economics, associate professor, Department of Economics, DSAEU; *Natalia Chernikova*, PhD in History, associate professor, Department of Philosophy, Sociology and History, DSAEU; *Diana Shchepova*, PhD in Pedagogy, Head of the Department of Philosophy, Sociology and History, DSAEU; *Sergio Ponsá Salas*, PhD in Environmental Science and Technology, Director of Beta Technological Center and Coordinator of BETA Research Group, Spain; *Maria Gispert*, Doctor of Science (Agriculture), Department of Chemical Engineering, Agriculture and Food Technology, Polytechnic School of the University of Girona, Spain; *Hynek Roubik*, PhD, associate professor, Group leader of Biogas Research Team, Czech University of Life Sciences Prague, Czech Republic; *Cengiz Koç*, PhD in Architecture, professor, Department of City and Regional Planning, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey; *Maciej Chowaniak*, PhD, Department of AgroTechnology and AgroEcology, University of Agriculture in Krakow, Poland; *Concha Castiñeira* Madrid, International Relations Office, University of Cordoba, Spain.

Theoretical and Applied issues of Agricultural Sciences: book of proceeding of the International Scientific and Advanced Conference, Dnipro, 18 May 2022. Two Part. Editor Anatolii Kobets. Part 2. 344 p.

Book of proceeding contain the result and achievements of agrarian sciences, education and related industries. Scientific results are presented as an abstracts and articles of the conference participants.

Book of proceeding consist of two parts. In the Part 2 there are works of section: Humanities in Agriculture; Agrarian Economy and Management; Innovation in Agrarian Production; Management and Logistic of Agrarian Enterprises; Water Biorecources and Aquaculture; Recreational Nature Management; Biotechnology.

Recommended for lectors, researchers, students, practitioners and all those who care about the development of agricultural science and the agricultural sector.

The articles are published in the author's edition by the original language. The authors are responsible for the literacy, authenticity of quotations, certainty of facts and references. Reprint of materials required a link.

ЗМІСТ / CONTENT

ГУМАНІТАРИСТИКА АГРАРНОЇ СФЕРИ / HUMANITIES IN AGRICULTURE

<i>Бровко Д. Е.</i> Фізичне виховання в університетах в рамках Європейської інтеграції: освітній аспект.....	12
<i>Zhetanova O. A.</i> Using Technology «Turning Training» in Agrarian University....	14
<i>Заболотська І. О.</i> Досвід впровадження дуальної форми здобуття професійної освіти у Франції.....	15
<i>Іващенко О. О.</i> Особливості фізичного виховання здобувачів вищої освіти Дніпровського державного аграрно-економічного університету в умовах дистанційного навчання.....	18
<i>Казакевич О. І.</i> Міждисциплінарна інтеграція дисциплін у професійній підготовці здобувачів вищої освіти.....	20
<i>Карпова С. Г.</i> Філософські дискурси ґрунтознавства.....	21
<i>Куниця О. П.</i> Формування лідерських компетенцій засобами фізичного виховання у здобувачів вищої освіти ДДАЕУ	24
<i>Lukatska Ya. S.</i> Interactive technologies for creating an adaptive developmental communicative environment for teaching foreign students.....	26
<i>Масур Г. С.</i> Поняття «модель» та «моделювання» в умовах навчання	28
<i>Мишустя А. О.</i> Українська господарська академія в Подєбрадах (1922-1935 рр.) – вища аграрна школа в міжвоєнній Чехословачинні	30
<i>Nazarenko O. V.</i> University website as an element of popularization of educational services.....	32
<i>Pantileienko K.</i> New challenges in teaching EFL in agricultural institutions of Ukraine.....	35
<i>Піддубцева О. І.</i> Сучасні підходи до формування готовності майбутніх аграріїв до іншомовного професійно орієнтованого спілкування.....	38
<i>Прокопов В. Ю.</i> Сучасна українська історіографія розвитку аграрної освіти на Придніпров'ї ХІХ–ХХ ст.	41
<i>Прядка М. О., Ковтун Б. І.</i> Фізичне виховання в закладах вищої освіти: глобальний аспект.....	43
<i>Резунова О. С.</i> Формування граматичної компетентності здобувачів аграрних закладів вищої освіти на заняттях з іноземної мови.....	46
<i>Семак Л. А.</i> Словотвірні особливості українськомовних агрономічних термінів	47
<i>Солоділова О. В.</i> Екосвідомість як базова частина світогляду аграрія.....	49
<i>Стасюк Т. В.</i> Технології навчання фахівців-аграріїв англійської мови.....	50
<i>Stukalo O. A.</i> Professional communication of future veterinarians.....	52

<i>Тішко Л. В.</i> Професійно-технічна освіта у міському середовищі Катеринославської губернії (кінець XIX – початок XX ст.).....	54
<i>Чернікова Н. С., Карпань І. С.</i> Динаміка розорювання земельних угідь півдня України упродовж пореформеної доби (1860-ті–1910-ті рр.).....	56
<i>Chernikova N., Shcherova D.</i> Dynamics of development of merino sheep breeding in the south of Ukraine during 19th century.....	60
<i>Chornobai V.</i> Formation of english language communicative competence for future specialists in agricultural complex (tutor aspect).....	63
АГРАРНА ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ / AGRARIAN ECONOMY AND MANAGEMENT	
<i>Атамас О. П.</i> Особливості класифікації фінансових інвестицій для цілей бухгалтерського обліку	66
<i>Багорка М. О.</i> Формування комплексної системи аграрного маркетингу підприємства.....	67
<i>Баранник О. О., Павленко О. П.</i> Ринок перестраховання: сучасний стан та перспективи розвитку АПК.....	70
<i>Безус Р. М.</i> Сталий розвиток аграрного сектору в умовах інституційних змін...	72
<i>Бербенець О. В.</i> Сучасний стан розвитку дорадництва в Україні: актуальні питання та виклики	74
<i>Богатюк Д. В.</i> Цифрова трансформація агропромислового комплексу на інноваційній основі	76
<i>Бондар О. Г.</i> До питання про нормативне й інституційне забезпечення публічного управління у сфері використання та охорони сільськогосподарського призначення.....	77
<i>Бондарчук Н. В.</i> Державне регулювання земельних відносин в аграрній сфері..	81
<i>Борисенко Є. П., Кравець О. В.</i> Сутність та завдання екологічного маркетингу..	83
<i>Васильєв С. В.</i> Земельні відносини в сучасній економіці України.....	84
<i>Vasilieva L, Kramarenko T.</i> Organizational and methodological support of financial security monitoring.....	87
<i>Vasyliieva N. K.</i> Econometric comparison of Ukrainian and Polish markets of fruit and berries.....	88
<i>Вініченко І. І.</i> Класифікація методів управління ризиком.....	90
<i>Водолазська О. А.</i> Розвиток кредитування фермерських господарств в Україні..	92
<i>Гаврилюк В. Я. Бойченко Г. В.</i> Аналіз структури витрат підприємств на виробництво продукції (робіт, послуг) сільського господарства.....	94
<i>Галаган Т. І.</i> Особливості економічного управління аграрним підприємством..	95
<i>Галунка О. Д.</i> Корпоративна соціальна відповідальність підприємства як складова сталого інноваційного розвитку.....	96
<i>Губарик О. М.</i> Виявлення та економічне обґрунтування резервів підвищення продуктивності праці аграрного підприємства	98

<i>Дідур К. М.</i> Нетрадиційні джерела інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку підприємств.....	99
<i>Дмитренко Р. М.</i> Державне регулювання земельних відносин та водокористування в агробізнесі через створення державного водного фонду	102
<i>Дмитрієва В. А.</i> Інформаційні технології в управлінні малим та середнім бізнесом в аграрній економіці.....	104
<i>Добровольська О. В.</i> Менеджмент економічної ефективності і конкурентоспроможності підприємств під впливом різноманіття факторів впливу.....	106
<i>Дубина О. Л.</i> Засади раціональної організації роботи облікового апарату підприємства.....	108
<i>Дуброва Н. П.</i> Хеджування в системі ризик-менеджменту	110
<i>Заїка К. А., Павленко О. П.</i> Сучасні реалії глобального ринку кіберстрахування...111	
<i>Застава І. А.</i> Бізнес-процеси в підприємницькій діяльності	112
<i>Льченко Т. В.</i> Сучасні маркетингові засоби в умовах інноваційного розвитку аграрних підприємств.....	114
<i>Кадирус І. Г.</i> Використання маркетингових заходів в підвищенні конкурентоспроможності підприємств.....	117
<i>Калашніков Д. П.</i> Сучасні методи фінансування сталого розвитку.....	120
<i>Кальна-Дубінюк Т. П.</i> Створення комплексних інтерактивних консалтингових систем в області управління аграрною економікою.....	121
<i>Карамушка О. М.</i> Управління фінансово-господарською діяльністю сільськогосподарських підприємств України.....	123
<i>Качула С. В.</i> Модернізація управління публічними фінансами в Україні.....	125
<i>Kvasova L. S.</i> Innovations in the enterprise marketing policy.....	127
<i>Kvasova L. S., Kruchko A. S.</i> Innovations in the enterprise marketing policy.....	131
<i>Кирилов І. В. Моголівець А. А.</i> Фінансова стійкість аграрних підприємств в умовах волатильності економіки.....	135
<i>Козенкова В. Д.</i> Сучасні інформаційні технології візуалізації даних в аграрній економіці.....	136
<i>Коломоєць Ю. О.</i> Комерційна таємниця в системі об'єктів права промислової власності	139
<i>Копитець Н. Г., Волошин В. М.</i> Якісна складова ринку м'яса птиці	141
<i>Кравченко М. В., Козирь Є. А.</i> Основні засади управлінських рішень та вплив функціонування інвестиційно-інноваційної безпеки в системі управління професійної (професійно-технічної) освіти.....	142
<i>Курбацька Л. М.</i> Розробка ефективних комунікаційних стратегій підприємства.....	145
<i>Локтіонова Я. Ф., Ковальова Л. О.</i> Вплив сезонності на діяльність підприємства.....	147

<i>Макарчук О. Г.</i> Роль прогнозування у прийнятті управлінських рішень в аграрній сфері	148
<i>Масляєва О. О.</i> Особливості функціонування ринку землі	150
<i>Масюк Ю. В., Бровко Л. І.</i> Особливості страхування фінансових ризиків	152
<i>Мачак Т. О.</i> Механізм управління фінансово-економічною безпекою підприємства в умовах нестабільності	154
<i>Мельник Л. Л.</i> Концентрація виробництва в сільському господарстві як результат його розвитку	155
<i>Міньковська А. В.</i> Організаційні засади обліку суб'єктів малого підприємництва.....	157
<i>Мороз С. І.</i> Включення цифрових сервісів до автоматизованого робочого місця фахівця аграрного сектора	159
<i>Нужна С. А.</i> Застосування інноваційних методів аналізу даних діяльності аграрних підприємств	160
<i>Оганісян А. А.</i> Структурна корекція агробізнесу в умовах переходу до «зеленої» економіки	161
<i>Олійник О. О.</i> Фінансовий механізм в управлінні сільськогосподарських підприємств	164
<i>Остапенко І. О., Трачук С. Ю.</i> Забезпечення енергоефективності аграрної сфери в умовах сталого розвитку.....	165
<i>Павленко О. П., Позичук М. Г.</i> Актуальні проблеми страхового захисту банківської сфери України.....	166
<i>Павлова Г. Є., Халатур С. М.</i> Методологічні основи формування та інструменти аналізу витрат на підприємстві.....	168
<i>Пастернак Л. Ф.</i> Правове регулювання державного управління у сфері земельних відносин.....	171
<i>Переверзева А. В., Волков В. П.</i> Європейські стратегічні орієнтири управління якістю ґрунтів: досвід для України.....	174
<i>Погорелова Т. П.</i> Сутність суттєвості в аудиті фінансової звітності.....	176
<i>Полегенька М. А.</i> Цифровізація агропромислового виробництва.....	178
<i>Приходько Є. І.</i> Інструментарій подолання економічних кризових станів комерційних банків	180
<i>Приходько І. П.</i> Моделювання комплексного механізму використання вторинних ресурсів.....	182
<i>Рибак О. М.</i> Система управління конкурентоспроможністю аграрного підприємства	185
<i>Саванчук Т. М.</i> Управлінський облік загальногосподарських витрат в системі прийняття управлінських рішень	187
<i>Савенко О. А.</i> Стиль управління як основний інструмент формування сприятливого соціально-психологічного клімату колективу підприємства	189

*Ігор Приходько
(Дніпро, Україна)*

МОДЕЛЮВАННЯ КОМПЛЕКСНОГО МЕХАНІЗМУ ВИКОРИСТАННЯ ВТОРИННИХ РЕСУРСІВ

Визначальним компонентом сталого розвитку територій є підтримка оптимального поєднання економічного розвитку, політики в біосфері (в екології) і соціальної політики. Модель сталого розвитку з'єднує в соціоприродну систему розвитку економічні, екологічні, політичні та соціальні характеристики, не ставлячи на пріоритетне місце економічні цілі та завдання. Вихідним завданням реалізації принципу сталого розвитку є екологізація свідомості і світогляду населення, формування відповідної системи виховання. Необхідно домагатися, щоб ринкові сили ефективно працювали для захисту і поліпшення навколишнього середовища.

Розробка і реалізація комплексного механізму управління використанням вторинних ресурсів є багатоцільовим проектом. Запропонований механізм являє собою комплекс заходів, які здійснюються на всіх стадіях його впровадження і зачіпає всіх учасників процесу управління використанням вторинних ресурсів. Проведення цих заходів потребуватиме залучення значної кількості ресурсів: технологічних, технічних, фінансових, людських (кадрових). Створюючи передумови для стимулювання процесу переробки вторинних ресурсів, запропонований механізм безпосередньо впливає на виробництво товарів шляхом повернення ресурсів у виробничий процес. У той же час позначений перегляд принципів використання вторинних ресурсів створює передумови для зниження екологічної та соціальної напруги (*рис. 1*) [2, с. 218].

Залежно від того, проблеми якої сфери життєдіяльності вирішуються завдяки впровадженню запропонованого механізму управління використанням вторинних ресурсів, можна виявити економічний, екологічний та соціальний ефекти: - економічний ефект реалізації механізму управління використанням вторинних ресурсів показує вартісну оцінку результату його функціонування;

- соціальний ефект реалізації механізму показує результат його діяльності, спрямований на благо населення в цілому (виражене в рівні добробуту суспільства, життя і умов праці населення та ін.), не пов'язаний з отриманням прибутку.

- екологічний ефект показує вплив функціонування запропонованого механізму на навколишнє середовище. Екологічний ефект може бути виражений такими показниками: ресурсоемністю, енергоемністю, викидами і скидами в навколишнє середовище, термінами корисного використання, можливістю повторного використання після закінчення терміну придатності.

Суттєвим моментом в оцінці планів і програм в ринковій економіці є аналіз їх прибутковості, тобто зіставлення загальних витрат проекту і його вигод. Інвестовані кошти повинні приносити віддачу у вигляді прибутку або отримання інших переваг.

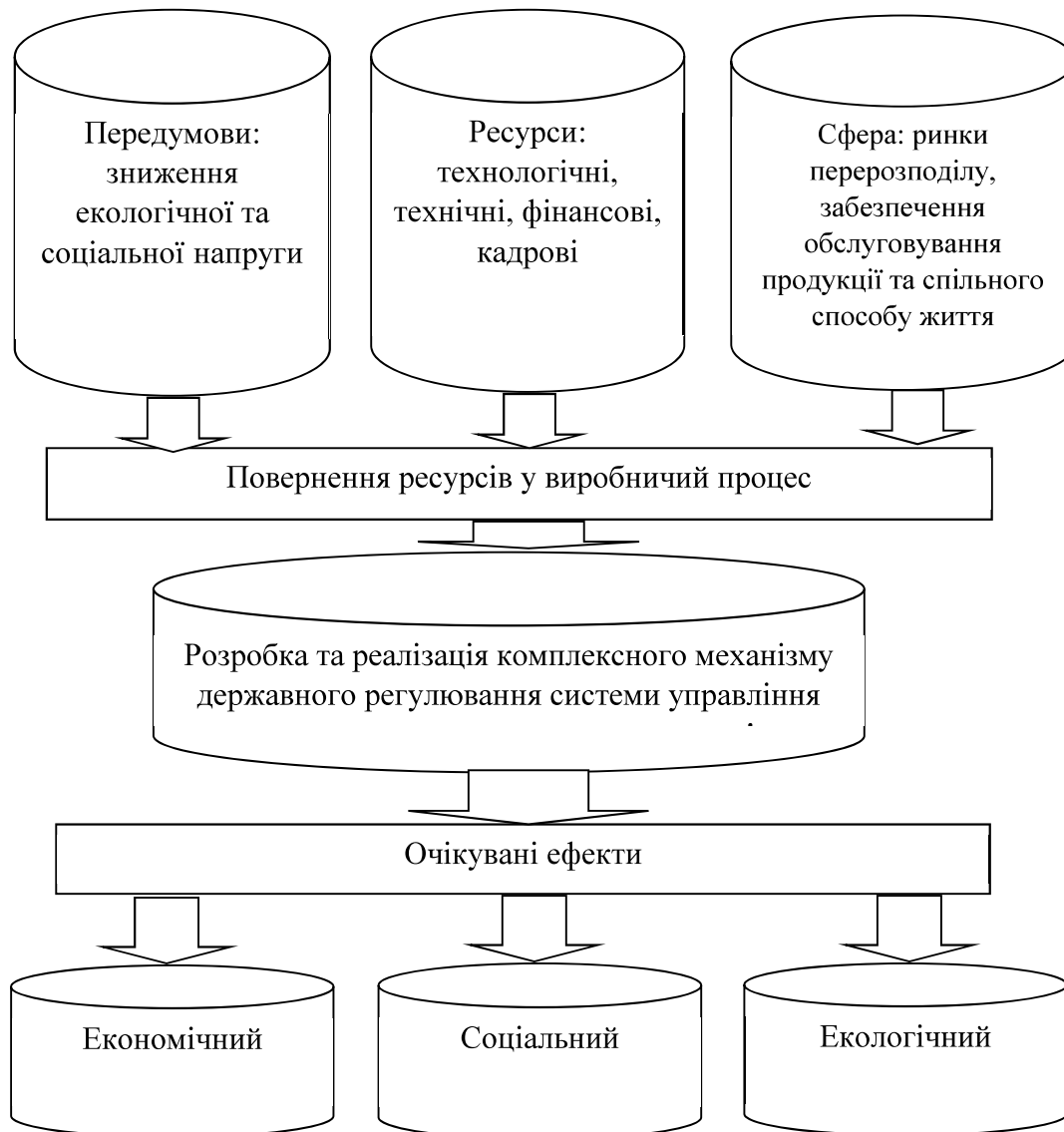

Рис. 1. Модель розробки та реалізації комплексного механізму державного регулювання системи управління використанням вторинних ресурсів

Основою існуючих підходів до розрахунку доцільності реалізації проекту є загальноприйнята система критеріїв ефективності проектів, це:

- чистий дисконтований дохід (ЧДД або NPV), який визначається як перевищення інтегральних результатів над інтегральними витратами за весь термін існування проекту;

- загальний (інтегрований) показник ефективності (ICE), який визначається відношенням суми наведених ефектів до величини капіталовкладень;

- внутрішня норма прибутковості (IRR), що представляє собою норму дисконту (γ), при якій величина приведених ефектів дорівнює приведеним капіталовкладенням;

- термін окупності – період, починаючи з якого початкові вкладення та інші витрати, пов'язані з інвестиційним проектом, покриваються сумарними результатами його здійснення.

Базова оцінка інвестиційних проектів проводиться виходячи з розрахунку показника чистої приведеної вартості (NPV), що розраховується за формулою 1:

Позначимо показник чистої приведеної вартості, що враховує фактор впливу на навколишнє середовище – $NPV_{\text{екол}}$. Тоді, беручи до уваги впливу на навколишнє середовище, $NPV_{\text{екол}}$ задається формулою:

$$NPV = B_d - C_d - EC = NPV_{\text{екол}} - EC, (1)$$

де EC – поточна величина потоку чистої вартості впливу проекту на навколишнє середовище протягом усього терміну його здійснення [1, с.154-155].

У разі, якщо EC негативне, то цінність екологічних вигод перевищує цінність витрат на охорону навколишнього середовища, і $NPV > NPV_{\text{екол}}$. Чиста цінність екологічних наслідків проекту в даному випадку буде посилювати його результат. З огляду на це, EC позначає також «екологічну вартість», яка може бути також представлена як вартість зовнішніх ефектів, тобто як неоціненний вплив на навколишнє середовище, пов'язаний з проектом.

Особливістю інтегрованого показника ефективності розробки і реалізації механізму управління використанням вторинних ресурсів є його багатofакторність. Складові економічного, екологічного і соціального ефектів розрізняються по практичному результату роботи системи, проте мають єдиний вектор спрямованості – досягнення сталого розвитку. Реалізація запропонованого механізму одночасно позначить вагу трьох ефектів: економічного, екологічного та соціального.

Отже, процес переробки вторинних ресурсів скорочує соціальні витрати і екологічний збиток для суспільства з одного боку, перетворюючи негативну граничну корисність відходів в позитивну, а, з іншого боку, – скорочує збиток, що наноситься відходами навколишньому середовищу. У той же час, процес переробки економічно витратний для суспільства і матиме позитивний економічний ефект після певної кількості часу з урахуванням відповідного терміну окупності. Таким чином, виявлені економічний, екологічний та соціальний ефекти будуть певною мірою перекривати одне одного. Ступінь цього співвідношення зможе бути виявлена тільки при єдиному аналізі, що стає можливим при розрахунку інтегрованого показника ефективності розробки і реалізації механізму управління використанням вторинних ресурсів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ілляшенко С. М. Формування ринку екологічних інновацій: економічні основи управління: монографія / за ред. д.е.н., проф. С. М. Ілляшенка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2002. 250 с.

2. Школа В. Ю., Прокопенко О. В., Домашенко М. Д. Перспективы инновационного развития национальной экономики на основе вторичной переработки отходов. *Устойчивое развитие предприятия, региона, общества: инновационные подходы к обеспечению* : монографія / под общ. ред. д-ра екон. наук, профессора О. В. Прокопенко. Польша : «Drukarnia i Studio Graficzne Omnidium», 2014. С. 217–228.